

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

21 octombrie 2020 *

„Trimitere preliminară – Ajutoare de stat – Articolul 107 alineatul (1) TFUE – Noțiunea de «resurse de stat» – Răspundere extinsă a producătorilor – Ecoorganism acreditat de autoritățile publice să perceapă contribuții financiare de la entitățile care introduc pe piață anumite produse pentru a îndeplini în numele acestora obligația lor legală de tratare a deșeurilor provenite din aceste produse – Sprijin financiar plătit de acest ecoorganism operatorilor de sortare cu care a încheiat convenții”

În cauza C-556/19,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Conseil d'État (Consiliul de Stat, Franța), prin decizia din 12 iulie 2019, primită de Curte la 22 iulie 2019, în procedura

Eco TLC

împotriva

Ministre d'État, ministre de la Transition écologique et solidaire,

Ministre de l'Économie et des Finances,

cu participarea:

Fédération des entreprises du recyclage,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul J.-C. Bonichot, președinte de cameră, doamna R. Silva de Lapuerta (raportoare), vicepreședinta Curții, și domnii L. Bay Larsen, M. Safjan și N. Jääskinen, judecători,

avocat general: domnul G. Pitruzzella,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Eco TLC, de F. Molinié, avocat;
- pentru Fédération des entreprises du recyclage, de A. Gossement, avocat;

* Limba de procedură: franceza.

- pentru guvernul francez, de A.-L. Desjonquères și P. Dodeller, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de A. Bouchagiar, K.-P. Wojcik și C. Georgieva-Kecsmar, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 28 mai 2020,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 107 TFUE.
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Eco TLC, pe de o parte, și ministre d'État, ministre de la Transition écologique et solidaire (ministrul de stat, ministru al tranziției ecologice și solidară, Franța) și ministre de l'Économie et des Finances (ministrul economiei și finanțelor, Franța), pe de altă parte, în legătură cu legalitatea unui decret care prevede revalorizarea unui sprijin financiar plătit de Eco TLC operatorilor cu care a încheiat convenții însărcinați cu tratarea deșeurilor provenite din produsele textile de îmbrăcăminte, din lenjeria de casă și din încălțăminte.

Cadrul juridic

- 3 Articolul L. 541-10-3 din Codul mediului, în versiunea aplicabilă în cauza principală (denumit în continuare „Codul mediului”), prevede:

„Începând de la 1 ianuarie 2007, toate persoanele fizice sau juridice care introduc pe piața națională cu titlu profesional produse textile de îmbrăcăminte, încălțăminte sau lenjerie de casă noi destinate gospodăriilor sunt obligate să contribuie la reciclarea și tratarea deșeurilor provenite din aceste produse sau să o realizeze.

Începând de la 1 ianuarie 2020, toate persoanele fizice sau juridice care introduc pe piața națională, cu titlu profesional, orice produse finite din textile pentru casă, cu excepția celor care sunt elemente de mobilier sau sunt destinate să protejeze sau să decoreze elemente de mobilier, sunt de asemenea supuse obligației prevăzute la primul paragraf.

Persoanele vizate la primele două paragrafe îndeplinesc această obligație:

- fie prin contribuția financiară la un organism acreditat prin decret comun al miniștrilor însărcinați cu ecologia și cu industria care încheie o convenție cu operatorii de sortare și cu colectivitățile teritoriale sau grupările lor însărcinate cu gestionarea deșeurilor și le plătește sprijin financiar pentru operațiunile de reciclare și de tratare a deșeurilor vizate la primele două paragrafe pe care le asigură;
- fie prin instituirea, cu respectarea unui caiet de sarcini, a unui sistem individual de reciclare și de tratare a deșeurilor vizate la primele două paragrafe aprobat prin decret comun al miniștrilor însărcinați cu ecologia și cu industria.

Modalitățile de aplicare a prezentului articol, în special modul de calcul al contribuției, condițiile în care este favorizată inserția persoanelor care se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește încadrarea în muncă, precum și sancțiunile în cazul nerespectării obligației prevăzute la primul paragraf sunt stabilite prin decret în Consiliul de Stat.”

- 4 Potrivit articolului R. 543-214 al doilea paragraf din Codul mediului, fiecare organism, în susținerea cererii sale de acreditare, face dovada capacităților sale tehnice și financiare de a duce la bun sfârșit operațiunile necesare pentru a favoriza, prin intermediul convențiilor pe care le încheie și al redistribuirii contribuțiilor financiare pe care le colectează, reutilizarea, reciclarea, valorificarea materială și tratarea deșeurilor menționate la articolul L. 541-10-3 din codul respectiv și precizează condițiile în care prevede îndeplinirea clauzelor din caietul de sarcini de care va fi însoțită această acreditare.
- 5 Conform articolului R. 543-215 primul paragraf din Codul mediului, organismele acreditate stabilesc cuantumul global al contribuției financiare pe care o percep de la persoanele menționate la articolul L. 541-10-3 primul paragraf din acest cod, astfel încât să acopere în fiecare an cheltuielile care rezultă din aplicarea caietului de sarcini menționat la articolul R. 543-214 din codul respectiv.
- 6 Potrivit articolului R. 543-218 din Codul mediului, caietul de sarcini menționat la articolul R. 543-214 din acest cod precizează printre altele obiectivele stabilite în ceea ce privește cantitățile de deșeuri sortate, reutilizate, reciclate sau valorificate, precum și obiectivele de inserție a persoanelor care se confruntă cu dificultăți privind încadrarea în muncă, în sensul articolului L. 541-10-3 din codul respectiv, și prevede reducerea contribuției plătite operatorului de sortare în cazul nerespectării de către acesta din urmă a unui obiectiv minim de inserție a acestor persoane.
- 7 Decretul din 3 aprilie 2014 privind procedura de acreditare și caietul de sarcini pentru organismele care au ca obiect să contribuie la tratarea deșeurilor provenite din produsele textile de îmbrăcăminte, din lenjeria de casă și din încălțăminte, în conformitate cu articolul R. 543-214 din Codul mediului, și de acreditare a unui organism, în temeiul articolelor L. 541-10-3 și R. 543-214-R. 543-224 din Codul mediului (JORF din 14 mai 2014, p. 7969, denumit în continuare „Decretul din 3 aprilie 2014”), a eliberat în favoarea Eco TLC o acreditare pentru a percepe de la entitățile care introduc pe piață produse textile de îmbrăcăminte, lenjerie de casă și încălțăminte (denumite în continuare „produse TLC”) contribuții financiare pentru tratarea deșeurilor provenite din aceste produse și pentru a le transfera, sub formă de sprijin financiar, în special operatorilor de sortare, cu respectarea caietului de sarcini anexat la acest decret.
- 8 Anexa la Decretul din 3 aprilie 2014, intitulată „Caiet de sarcini privind acreditarea unui ecoorganism eliberată în temeiul articolelor L. 541-10-3 și R. 543-214-R.543- 224 la Codul mediului pentru perioada 2014-2019”, conține la rândul ei mai multe anexe. Printre acestea, anexa III, intitulată „Baremul sprijinului financiar plătit operatorilor de sortare cu care s-au încheiat convenții în anul N+1 pentru anul N”, stabilește modul de calcul al diverselor tipuri de sprijin financiar care pot fi plătite operatorilor de sortare cu care s-au încheiat convenții, și anume sprijinul pentru sustenabilitate, sprijinul pentru sortarea materialelor și sprijinul pentru dezvoltare. Această anexă prevede printre altele că valoarea sprijinului pentru sustenabilitate este egală cu suma ajutoarelor pentru sustenabilitate privind valorificarea materială, valorificarea energetică și eliminarea și că ajutorul pentru sustenabilitate privind valorificarea materială se calculează acordând „tonajelor triate care au făcut obiectul unei valorificări materiale (reutilizare + reciclare + alte moduri de valorificare materială)” un coeficient stabilit la 65 de euro pe tonă.
- 9 Decretul din 19 septembrie 2017 de modificare a Decretului din 3 aprilie 2014 (JORF din 4 octombrie 2017, textul nr. 5, denumit în continuare „Decretul din 19 septembrie 2017”) a efectuat o revalorizare a cuantumului sprijinului pentru sustenabilitate. Potrivit articolului 1 din acest decret, coeficientul pentru calcularea acestui sprijin este stabilit la 82,5 euro pe tonă pentru sprijinul plătit începând de la 1 ianuarie 2018.

Litigiul principal și întrebarea preliminară

- 10 Eco TLC este un ecoorganism acreditat de autoritățile publice pentru a percepe de la entitățile care introduc pe piață produse TLC contribuții financiare în schimbul serviciului care constă în îndeplinirea în numele acestora a obligației lor legale de tratare a deșeurilor provenite din produsele respective. În acest scop, Eco TLC încheie convenții cu operatorii de sortare eligibili și le plătește diferite tipuri de sprijin financiar, și anume un sprijin pentru sustenabilitate, un sprijin pentru sortarea materialelor și un sprijin pentru dezvoltare, pentru operațiunile de reciclare și de tratare a deșeurilor provenite din produsele TLC.
- 11 În timp ce Decretul din 3 aprilie 2014 stabilise la 65 de euro pe tonă coeficientul pentru calcularea sprijinului pentru sustenabilitate privind valorificarea materială, Decretul din 19 septembrie 2017 a efectuat o revalorizare a acestui sprijin, aducând acest coeficient la 82,5 euro pe tonă pentru sumele plătite începând de la 1 ianuarie 2018.
- 12 Eco TLC a formulat o acțiune împotriva Decretului din 19 septembrie 2017 în fața Conseil d'État (Consiliul de Stat, Franța), susținând printre altele că acest decret instituia un ajutor de stat, în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE.
- 13 Instanța de trimitere arată că, în conformitate cu articolul L. 541-10-3 din Codul mediului, referitor la principiul răspunderii extinse a producătorilor, entitățile care introduc pe piață produse TLC sunt obligate să contribuie la reciclarea și tratarea deșeurilor provenite din aceste produse sau să o realizeze. Pentru a îndeplini această obligație, instanța menționată precizează că respectivele entități care introduc produse pe piață trebuie fie să realizeze ele însele tratarea deșeurilor provenite din produse TLC, fie să transfere responsabilitatea pentru aceasta unui organism acreditat, însărcinat să perceapă contribuțiile lor și să realizeze în numele lor tratarea acestor deșeuri, încheind în acest scop convenții cu operatori de sortare.
- 14 În acest context, instanța de trimitere constată, în primul rând, că Eco TLC este singurul organism acreditat în acest scop și că entitățile care introduc produse pe piață nu au ales să realizeze ele însele tratarea deșeurilor provenite din produsele TLC.
- 15 În al doilea rând, aceasta precizează că baremul sprijinului financiar plătit operatorilor de sortare de Eco TLC a fost stabilit prin Decretul din 3 aprilie 2014 în funcție de obiectivele de valorificare a deșeurilor și de încadrare în muncă a persoanelor în dificultate socială. Instanța de trimitere arată că, în conformitate cu acest decret, Eco TLC trebuie să ajusteze quantumul contribuțiilor de perceput de la entitățile care introduc produse pe piață la nivelul strict necesar pentru îndeplinirea obligațiilor sale, și anume plata sprijinului financiar către operatorii de sortare potrivit baremului stabilit prin decretul menționat, precum și diverse acțiuni de sensibilizare și de prevenire, fără să poată realiza profit sau pierderi ori să întreprindă activități în alte domenii.
- 16 În al treilea și ultimul rând, instanța de trimitere arată că un cenzor de stat, desemnat de stat, asistă la reuniunile Consiliului de administrație al Eco TLC, fără a dispune însă de drept de vot, este informat cu privire la condițiile plasamentelor financiare avute în vedere de această societate anterior validării lor de Consiliul de administrație și poate obține comunicarea tuturor documentelor legate de gestiunea financiară a societății menționate pentru ca, în cazul nerespectării normelor de bună gestiune financiară, să informeze autoritățile competente ale statului, care pot să aplice o amendă de până la 30 000 de euro sau să decidă suspendarea ori chiar retragerea acreditării. Ea precizează că, cu aceste rezerve, Eco TLC stabilește în mod liber opțiunile sale de gestiune și că, printre altele, fondurile destinate operatorilor de sortare nu sunt supuse niciunei obligații specifice de depunere.

- 17 În aceste condiții, Conseil d'État (Consiliul de Stat) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 107 [TFUE] trebuie interpretat în sensul că un dispozitiv [...] prin care un ecoorganism privat fără scop lucrativ, titular al unei acreditări eliberate de autoritățile publice, percepe de la entitățile care introduc pe piață o anumită categorie de produse, care încheie cu acesta o convenție în acest scop, contribuții în schimbul serviciului care constă în realizarea în numele acestora a tratării deșeurilor provenite din produsele respective și transferă unor operatori însărcinați cu sortarea și cu valorificarea acestor deșeuri subvenții al căror quantum este stabilit prin acreditare pe baza obiectivelor de mediu și sociale trebuie considerat un ajutor de stat în sensul [dispoziției] menționate?”

Cu privire la întrebarea preliminară

- 18 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, pentru calificarea unei măsuri drept „ajutor de stat”, în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE, este necesară îndeplinirea tuturor condițiilor următoare. În primul rând, trebuie să fie vorba despre o intervenție a statului sau prin intermediul resurselor de stat. În al doilea rând, această intervenție trebuie să fie susceptibilă să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre. În al treilea rând, aceasta trebuie să acorde un avantaj selectiv beneficiarului. În al patrulea rând, aceasta trebuie să denatureze sau să amenințe să denatureze concurența (Hotărârea din 6 martie 2018, Comisia/FIH Holding și FIH Erhvervsbank, C-579/16 P, EU:C:2018:159, punctul 43, precum și jurisprudența citată).
- 19 În ceea ce privește prima dintre aceste condiții, trebuie amintit că, pentru ca avantajele să poată fi calificate drept „ajutoare”, în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE, acestea trebuie, pe de o parte, să fie acordate direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat și, pe de altă parte, să fie imputabile statului (Hotărârea din 15 mai 2019, Achema și alții, C-706/17, EU:C:2019:407, punctul 47, precum și jurisprudența citată).
- 20 În plus, potrivit unei jurisprudențe constante, în cadrul procedurii de cooperare între instanțele naționale și Curte instituite la articolul 267 TFUE, este de competența acesteia să ofere instanței naționale un răspuns util care să îi permită să soluționeze litigiul cu care este sesizată. În această perspectivă, Curtea trebuie, dacă este cazul, să reformuleze întrebările care îi sunt adresate (Hotărârea din 2 aprilie 2020, Ruska Federacija, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, punctul 43 și jurisprudența citată).
- 21 Din decizia de trimitere reiese că instanța de trimitere ridică în realitate numai problema celei dintâi dintre condițiile enunțate la punctul 18 din prezenta hotărâre și că elementele de fapt pe care le-a furnizat Curții se referă în esență la această primă condiție.
- 22 În acest context, este necesar să se considere că, prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 107 alineatul (1) TFUE trebuie interpretat în sensul că un dispozitiv prin care un ecoorganism privat fără scop lucrativ, titular al unei acreditări eliberate de autoritățile publice, percepe de la entitățile care introduc pe piață o anumită categorie de produse, care încheie cu acesta o convenție în acest scop, contribuții în schimbul serviciului care constă în realizarea în numele lor a tratării deșeurilor provenite din aceste produse și transferă unor operatori însărcinați cu sortarea și cu valorificarea acestor deșeuri subvenții al căror quantum este stabilit prin acreditare pe baza obiectivelor de mediu și sociale constituie o intervenție a statului sau prin intermediul resurselor de stat în sensul acestei dispoziții.
- 23 În primul rând, pentru a aprecia dacă măsura este imputabilă statului, trebuie să se examineze dacă autoritățile publice au fost implicate în adoptarea acestei măsuri (Hotărârea din 15 mai 2019, Achema și alții, C-706/17, EU:C:2019:407, punctul 48, precum și jurisprudența citată).

- 24 În speță, din decizia de trimitere reiese că dispozitivul referitor la răspunderea extinsă a producătorului în vigoare în filiera gestionării deșeurilor provenite din produsele TLC a fost instituit prin texte de natură legislativă și administrativă, și anume Codul mediului, precum și Decretul din 3 aprilie 2014, astfel cum a fost modificat prin Decretul din 19 septembrie 2017. Acest dispozitiv trebuie, așadar, să fie considerat imputabil statului, în sensul jurisprudenței menționate la punctul precedent din prezenta hotărâre.
- 25 În al doilea rând, pentru a stabili dacă avantajul a fost acordat direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, interdicția prevăzută la articolul 107 alineatul (1) TFUE include atât ajutoarele acordate direct de stat sau prin intermediul resurselor de stat, cât și pe cele acordate de organisme publice sau private instituite sau desemnate de acesta din urmă în vederea gestionării lor (Hotărârea din 15 mai 2019, Achema și alții, C-706/17, EU:C:2019:407, punctul 50, precum și jurisprudența citată).
- 26 Distincția stabilită în această dispoziție între „ajutoarele acordate de state” și ajutoarele acordate „prin intermediul resurselor de stat” nu înseamnă că toate avantajele consimțite de un stat constituie ajutoare, indiferent dacă sunt sau nu finanțate prin intermediul resurselor de stat, ci vizează doar includerea în această noțiune a avantajelor care sunt acordate direct de stat, precum și a celor care sunt acordate prin intermediul unui organism public sau privat desemnat sau înființat de acest stat (Hotărârea din 28 martie 2019, Germania/Comisia, C-405/16 P, EU:C:2019:268, punctul 53 și jurisprudența citată).
- 27 Astfel, dreptul Uniunii nu poate admite ca simplul fapt de a crea instituții autonome însărcinate cu distribuirea de ajutoare să permită eludarea normelor privind ajutoarele de stat (Hotărârea din 9 noiembrie 2017, Comisia/TV2/Danmark, C-656/15 P, EU:C:2017:836, punctul 45).
- 28 În speță, în temeiul principiului răspunderii extinse a producătorului prevăzut la articolul L. 541-10-3 din Codul mediului, entitățile care introduc pe piață produse TLC, și anume producătorii, importatorii și distribuitorii, sunt obligate să realizeze sau să contribuie la tratarea deșeurilor provenite din aceste produse.
- 29 Pentru a îndeplini această obligație, ele trebuie fie să realizeze ele însele tratarea deșeurilor provenite din produsele TLC, fie să contribuie financiar la un ecoorganism acreditat de autoritățile publice care are ca obiect asigurarea gestionării acestor deșeuri prin încheierea de convenții cu operatorii de sortare și prin plata către aceștia a unui sprijin financiar pentru operațiunile de reciclare și de tratare a deșeurilor menționate.
- 30 Deși din decizia de trimitere reiese că, pentru a-și îndeplini obligația care decurge din articolul L. 541-10-3 din Codul mediului, entitățile care introduc pe piață produse TLC au ales să adere la Eco TLC, organism acreditat în acest scop prin Decretul din 3 aprilie 2014, o asemenea împrejurare nu permite, în sine, să se considere că contribuțiile pe care le plătesc acestui ecoorganism constituie contribuții obligatorii impuse de legislația unui stat.
- 31 Pe de altă parte, Eco TLC percepe de la entitățile care introduc pe piață produse TLC contribuții financiare în schimbul serviciului care constă în îndeplinirea în numele acestora a obligației lor legale de tratare a deșeurilor provenite din produsele respective. În acest scop, Eco TLC încheie convenții cu operatorii de sortare eligibili și le transferă sprijin financiar pentru operațiunile de reciclare și de tratare a deșeurilor provenite din produsele menționate.
- 32 În acest cadru, este necesar să se constate că dispozitivul în discuție în litigiul principal prevede, într-o primă etapă, transferul contribuțiilor financiare care provin de la operatori economici privați către o societate de drept privat și, într-o a doua etapă, plata de către această societate a unei părți din aceste contribuții către alți operatori economici privați.

- 33 Astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 85 din concluziile sale, aceste contribuții păstrează un caracter privat pe tot parcursul lor. Fondurile constituite din plata contribuțiilor menționate nu tranzitează niciodată bugetul de stat sau cel al unei alte entități publice și nu trec niciodată prin mâinile autorităților publice. Pe de altă parte, reiese din dosarul aflat la dispoziția Curții că statul membru în cauză nu renunță la nicio resursă, indiferent de titlul acesteia, precum impozite, taxe, contribuții sau altele, care, potrivit legislației naționale, ar fi trebuit să fie plătite la bugetul de stat.
- 34 Rezultă că dispozitivul în discuție în litigiul principal nu determină niciun transfer direct sau indirect de resurse de stat.
- 35 Cu toate acestea, reiese din jurisprudența Curții că măsurile care nu presupun un transfer de resurse de stat pot intra sub incidența noțiunii de „ajutor”, în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE (Hotărârea din 9 noiembrie 2017, Comisia/TV2/Danmark, C-656/15 P, EU:C:2017:836, punctul 43 și jurisprudența citată).
- 36 Astfel, articolul 107 alineatul (1) TFUE include toate mijloacele pecuniare pe care autoritățile publice le pot utiliza efectiv pentru a susține întreprinderile, fără a fi relevant dacă aceste mijloace aparțin sau nu în mod permanent patrimoniului statului. Chiar dacă sumele aferente măsurii de ajutor vizate nu sunt permanente în posesia trezoreriei, faptul că rămân în mod constant sub control public și, așadar, la dispoziția autorităților naționale competente este suficient pentru calificarea lor drept „resurse de stat” (Hotărârea din 16 mai 2002, Franța/Comisia, C-482/99, EU:C:2002:294, punctul 37, precum și Hotărârea din 15 mai 2019, Achema și alții, C-706/17, EU:C:2019:407, punctul 53).
- 37 Astfel, trebuie să se verifice dacă fondurile utilizate de Eco TLC pentru a plăti sprijin financiar operatorilor de sortare cu care a încheiat convenții rămân în mod constant sub control public și, așadar, la dispoziția autorităților naționale competente.
- 38 În această privință, în primul rând, astfel cum s-a constatat la punctul 33 din prezenta hotărâre, aceste fonduri nu tranzitează niciodată bugetul de stat sau cel al unei alte entități publice și nu trec niciodată prin mâinile autorităților publice.
- 39 În plus, reiese din dosarul aflat la dispoziția Curții, *primo*, că fondurile menționate nu sunt supuse niciunei obligații specifice de depunere, *secundo*, că, în caz de încetare a activității ecoorganismului, sumele eventual disponibile, după imputarea cheltuielilor legate de încetarea activității și după deducerea datoriilor deținute de acest ecoorganism față de stat și față de ansamblul creditorilor săi, nu sunt plătite autorităților publice și, *tertio*, că litigiile privind recuperarea contribuțiilor datorate de entitățile care introduc produse pe piață în temeiul dispozitivului în discuție în litigiul principal sunt de competența instanțelor civile sau comerciale.
- 40 Rezultă din aceasta că statul nu dispune în niciun moment de un acces efectiv la fondurile menționate și că ecoorganismul nu dispune de nicio prerogativă proprie autorităților publice.
- 41 În al doilea rând, fondurile utilizate de Eco TLC în cadrul dispozitivului în discuție în litigiul principal sunt alocate exclusiv executării misiunilor care îi sunt atribuite în mod legal. Acest principiu legal de alocare exclusivă a acestor fonduri tinde mai degrabă să demonstreze, în lipsa oricărui alt element în sens contrar, tocmai că statul nu este în măsură să dispună de fondurile menționate, adică să decidă o alocare diferită de cea prevăzută de lege (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 martie 2019, Germania/Comisia, C-405/16 P, EU:C:2019:268, punctul 76).
- 42 În al treilea rând, este adevărat că baremul sprijinului financiar plătit de ecoorganismul acreditat operatorilor de sortare este stabilit de stat.

- 43 Cu toate acestea, pe de o parte, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 5 și 15 din prezenta hotărâre, organismele acreditate stabilesc cuantumul global al contribuției financiare pe care o percep de la entitățile care introduc produse pe piață, astfel încât să acopere în fiecare an cheltuielile care rezultă din aplicarea caietului de sarcini, și anume plata sprijinului financiar către operatorii de sortare, cheltuielile de funcționare, precum și diverse acțiuni de sensibilizare și de prevenire.
- 44 Pe de altă parte, în observațiile sale scrise, guvernul francez a arătat că, în conformitate cu caietul de sarcini anexat la Decretul din 3 aprilie 2014, baremul sprijinului financiar plătit de ecoorganismul acreditat operatorilor de sortare corespunde costului net mediu al sortării. În ceea ce privește, mai precis, revalorizarea efectuată prin Decretul din 19 septembrie 2017, aceasta ar fi fost stabilită de autoritățile publice pe baza propunerilor cuprinse în bilanțul anual al Observatorului de mediu, economic și social privind sortarea și valorificarea deșeurilor din TLC. Acest observator, înființat de Eco TLC, ar fi identificat, în vederea întocmirii acestui bilanț, costurile și veniturile operatorilor de sortare și ar fi constatat o subcompensare a activităților de sortare.
- 45 Ecoorganismul acreditat ar dispune astfel de un rol preponderent în stabilirea și în evoluția baremului sprijinului financiar plătit operatorilor de sortare, aspect a cărui verificare este însă de competența instanței de trimitere.
- 46 În al patrulea rând, deși din decizia de trimitere reiese că Decretul din 3 aprilie 2014 prevede anumite condiții de eligibilitate pe care operatorii de sortare trebuie să le respecte pentru a beneficia de acest sprijin financiar, guvernul francez a subliniat totuși, în observațiile sale scrise, că ecoorganismul acreditat dispune de o anumită libertate contractuală în raporturile sale cu operatorii de sortare pentru a stabili condiții de eligibilitate suplimentare. De altfel, potrivit acestui guvern, Eco TLC ar fi utilizat această libertate introducând din proprie inițiativă condiții de eligibilitate pentru sprijinul financiar mai stricte decât cele stabilite de stat.
- 47 Eco TLC ar dispune, pentru acest motiv, de o influență în stabilirea beneficiarilor sprijinului financiar care poate fi plătit în temeiul dispozitivului în discuție în litigiul principal. Este însă de competența instanței de trimitere să verifice dacă acesta este efectiv situația.
- 48 În al cincilea și ultimul rând, din decizia de trimitere reiese că un cenzor de stat, desemnat de stat, asistă la reuniunile Consiliului de administrație al Eco TLC, este informat cu privire la condițiile plasamentelor financiare avute în vedere de această societate înainte de validarea lor de Consiliul de administrație și poate obține comunicarea tuturor documentelor legate de gestiunea financiară pentru ca, în cazul nerespectării normelor de bună gestiune financiară, să informeze autoritățile publice competente care pot să aplice o amendă sau să decidă suspendarea acreditării ori chiar retragerea acesteia.
- 49 Cu toate acestea, din dosarul aflat la dispoziția Curții reiese, pe de o parte, că cenzorul de stat menționat nu dispune de un drept de vot în cadrul Consiliului de administrație al Eco TLC care i-ar permite să exercite o influență asupra administrării fondurilor utilizate de această societate pentru a plăti sprijin financiar operatorilor de sortare. Pe de altă parte, reiese că misiunea cenzorului menționat constă numai în a veghea la menținerea capacităților financiare ale societății respective.
- 50 Din ceea ce precedă rezultă că, sub rezerva verificărilor pe care instanța de trimitere are sarcina să le efectueze, fondurile utilizate de Eco TLC pentru a plăti sprijin financiar operatorilor de sortare nu rămân în mod constant sub control public, în sensul jurisprudenței citate la punctul 36 din prezenta hotărâre, și că ele nu constituie, așadar, resurse de stat, în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE.
- 51 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, este necesar să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 107 alineatul (1) TFUE trebuie interpretat în sensul că un dispozitiv prin care un ecoorganism privat fără scop lucrativ, titular al unei acreditări eliberate de autoritățile publice, percepe de la entitățile care introduc pe piață o anumită categorie de produse, care încheie cu cesta o convenție

în acest scop, contribuții în schimbul serviciului care constă în realizarea în numele acestora a tratării deșeurilor provenite din aceste produse și transferă unor operatori însărcinați cu sortarea și cu valorificarea acestor deșeuri subvenții al căror quantum este stabilit prin acreditare pe baza obiectivelor de mediu și sociale nu constituie o intervenție prin intermediul resurselor de stat în sensul acestei dispoziții, cu condiția ca aceste subvenții să nu rămână în mod constant sub control public, aspect a cărui verificare este de competența instanței de trimitere.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 52 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară:

Articolul 107 alineatul (1) TFUE trebuie interpretat în sensul că un dispozitiv prin care un ecoorganism privat fără scop lucrativ, titular al unei acreditări eliberate de autoritățile publice, percepe de la entitățile care introduc pe piață o anumită categorie de produse, care încheie cu acesta o convenție în acest scop, contribuții în schimbul serviciului care constă în realizarea în numele acestora a tratării deșeurilor provenite din aceste produse și transferă unor operatori însărcinați cu sortarea și cu valorificarea acestor deșeuri subvenții al căror quantum este stabilit prin acreditare pe baza obiectivelor de mediu și sociale nu constituie o intervenție prin intermediul resurselor de stat în sensul acestei dispoziții, cu condiția ca aceste subvenții să nu rămână în mod constant sub control public, aspect a cărui verificare este de competența instanței de trimitere.

Semnături